

GŁOS EWANGELICKI

PISMO TYGODNIOWE, POŚWIĘCONE SPRAWOM KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO W POLSCE.

Organ szerszych warstw ewangelików polskich, przy udziale ks. ks. profesorów: *Ed. Burschego, J. Szerudy, K. Seriniego, A. Szausa, K. Michejdy, ks. prefekta Głochy—z Warszawy, ks. G. Manitusa z Poznania, oraz członków Warszawskiego Kolegium Kościelnego: p. p. mec. H. Eberhardia, mec. A. Burszego prof. gim. im. M. Reja, O. Bartla, prof. gim. zgińskiego, A. Wojtella.* Pod nacelną redakcją i pastora Zboru Warszawskiego, ks. radcy A. Lotha.

Cena prenumeraty:
wraz z przesyłką pocztową:
3 zł. kwartalnie
Pojedynczy numer 25 groszy.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI

WARSZAWA, ulica Kredytowa Nr. 4.

Przed administracją prenumeratę przyjmuje:

w Warszawie, księgarnia W. MIETKE, Wspólna 10
w Łodzi, księgarnia RENNERA, Puławska 63
i w Cieszynie, p. A. CYMOREK, Prutka 27.

Wychodzi raz na tydzień
w niedzielę

Ogłoszenia

Kolumna zawiera 4 szpalty
ogłoszeń. Za wiersz nonpare-
lowy po tekście 20 w. roszy.
w tekście 10 groszy.

Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności Nr. 1508.

Rok VIII.

WARSZAWA, dnia 11 grudnia 1927 roku.

Nr. 50.

TREŚĆ: Idzie Pan — Marja Hal-burska — Pastor z nad ffordów — Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Młodzieży Ewang. i Eklej. w Krakowie — Z Tow. Polskiej Młodzieży Ewangelickiej — Wiadomości z kościoła i ze świata. — Ogłoszenia

IDZIE PAN

Błogosławiony, który przychodzi w imieniu Pańskim.
Mat. 21, 9.

Gdy jeden rok kościelny kończy się a drugi zaczyna, nim ten początek nadszedł, pytamy się, czy naprawdę trzeba dzielić czas na okresy kościelne, czy naprawdę trzeba obok roku kalendarzowego stwarzać rok kościelny z odróbnymi świętami i okresami świątecznymi. Czy trzeba nam obchodzić czas adwentu a potem święta Narodzenia Pańskiego? Pytamy się, czy Jezus naprawdę nanowu rodzi się i nanowu do nas przychodzi? Czy Bóg naprawdę zbliża się do nas z nowymi darami? Chciałoby się mówić, iż jedna niedziela jest podobna do drugiej; różnica może conajwyżej zachodzić w naszym usposobieniu, zmieniennem od niedzieli do niedzieli, między tem, jak my do Boga zbliżamy się a nie między tem, jak Bóg w różne dni zbliża się do nas.

Tak myślimy, nim święto nadeszło. Ale gdy nadeszło, czujemy, że nadszedł nowy dzień.

Idzie Pan; idzie do nas Pan; nie my idziemy do niego, ale Pan idzie do nas. Nie my niesiemy darów naszych i serc daniny do Niego, ale On idzie do nas z pełną dłońią, z światłością oświecającą, z bogatymi darami, a nam trzeba tylko ręce i umysł i serca otworzyć, żeby je wziąć. Jeżeli byśmy serce nie otworzyli, zdaje nam się, jak gdyby nas dary te przytłoczyły chciały. Nie rozprawisz się z niemi inaczej, tylko musisz przyjąć je.

Idzie Pan. Idzie jak gdyby daleki wędrowiec przez szerokie pola. Drzwi same otwierają się przed Nim a On wchodzi, siedząc u boku Twojego i rozmawia z tobą, jak dawny, dobry przyjaciel, jak dobry znajomy, którego zawsze chętnie u siebie witałeś, wiedząc, że jest ci do brym i każde jego przychyle wnosi pokój i pogodę do domu twojego. Przysiedzisz się i opowie ci coś o krajach dalekich, o włościach niebiańskich, o krainie duszy, o jasnych niebiańskich rozlogach.

Idzie Pan i wchodzi nie tylko tam, gdzie są dobre dzieci i gdzie spokój i radość panuje, ale nie waha się

w wejść i tam, gdzie wszyscy w smutku są, bo ból im dolega i strąca z czoła radość. Wchodzi, nie bojąc się, że słów mu w rozmowie zabraknie i że wobec potrzeb domu lub chociażby jednego z domowników stanie bezradny. Wejdzie, przysiedzisz się, chwilę przeczekasz, wysłuchasz a słuchając zdejmie ciężar serca złołającego i przyjmie na siebie. Nie spostrzeżesz się — a ulży ci.

Idzie Pan i wchodzi w szeregi ludu swojego. Jego głos w światy ni rozbrzmiewa. Poznajemy Go. To On. Nawiedza swoich. Rozpoznaje ich, patrzy okiem przenikliwym, bada, czy zachowywali się mu wiernie, czy nas miłostką łączą czy brat z bratem żyje w zgodzie, nawołuje, przyzywa, porządkuje jednemu skiniem i jednym słowem, rzuca i staje się. Bo On, Pan, który wyrównywał spory i wszystkich jednako sobie podbija. Wobec Niego wszyscy równi są.

Idzie Pan. Przychodzi w skromności, unia się do nas, chce być nauczycielem i wychowawcą naszym; przeto przysiadł się do nas, za rękę ujmując, wchodzi w nasze myśli i w nasze potrzeby; niby najprawdziej nauczyciel nawija się do wyobrażeń, które każdy z nas z domu przyniósł, rozmawia z nami naszym domorodnym językiem. A jednak chce nas wydzignąć, podnieść, wyprowadzić na szerszą błon, wskazać wzwyż, oświecić umysł, umocnić serce, abyśmy nie tylko siebie widzieli i sobie słuchali, ale abyśmy największą radość w służbie dla braci znaleźli. Zwoluje nas: Wy jedni jesteście! Jako wódz, jako Pan, który ma władzę w roku. Idzie Jezus zbawca, Król, władca na niebie i na ziemi. Ordęgnął przed Bogiem Zastępów.

I znów nadejdą dni, dni wielkich zmian, dni nowego okresu. Skończy się okres świata tego. Ludzie pytają się, czy warto zaczynać nowy okres, czy nowy okres może przynieść coś nowego, czy może da tylko to, co każdy sam wien wnosił. Wniósł ból, ma ból; wniósł radość, radość ma. W takim razie nie byłoby nowego dnia. Jednakże w nowy dzień inni wejdziemy, ale wejdzie i Pan i wnieś nowe dary. Czuwajmy, byśmy mogli rzec: Błogosławiony, który przychodzi w imieniu Pańskim.

MARJA HABSBURSKA

Odczyt, który wygłosił w auli Uniwersytetu Warszawskiego dnia 3.XI. 1927 r.

Dr. J. KVACZALA.

Profesor Wyższej Szkoły Teologicznej w Bratławie

IV.

W tym bowiem czasie zmarła namiestniczka Niderlandów, Małgorzata, ciotka cesarza oraz Marii. Uwaga cesarza zwróciła się ku siostrze, królowej wdowie węgierskiej, której powagę, jako panującej, mógł już być poznać. Maria, po wielu prośbach cesarza, niezbity chętnie zdecydowała się zająć opróżnione przez śmierć ciotki stanowisko. W ten sposób cesarz osiągnął cel dwójaki: mógł powierzyć kraj swej zdolnej rządczyni, ja zaś mógł uczynić nieszkodliwą na przyszłość. Maria, to było jasne, musiała na przyszłość wyrzec się przejawiania swej sympatii dla Reformacji luterskiej, a i negatywnie, Karol nałożył na nią obowiązek scentralizowania rządów oraz walki z Reformacją. „Co się obecnie toleruje w Niemczech, to w Holandii nie może być tolerowane”. Musiała się tedy rozłączyć ze wszystkimi tymi ze swego otoczenia, którzy byli w podejrzeniu, iż należą do obozu Reformacji, między innymi też z Hencklem. Czy wówczas ponownie nie zostało poruszone uczucie dwudziestopięcioletniej królowej, tak samo jak dwa lata przedtem, gdy była zmuszona opuścić wiernego — jak mi się zdaje — towarzysza Cordata na Morawach? Niema na to żadnych dowodów, lecz trudno przypuścić, aby mogło być inaczej. Henckel otrzymał odpowiednie dla niego miejsce na Śląsku, gdzie należał do pośredniczącego obozu kościelnego. Ostatnia jego praca była już zdecydowanie ewangelicka, został tedy wybrany ponownie do ojczyzny na księdza w Koszycach, zmarł zaś w roku 1539 we Wrocławiu. Czy pozostawał nadal z Marią w jakiejś łączności, niewiadomo. Natomiast mimo pokusy nieomalę opuszczenia jej zdecydował się jednak pozostać przy niej i nadal wspomniany powyżej prawdziwie erasmiański katolik, Mikołaj Olah, który też wytrwał przy niej przez kilka jeszcze lat. Maria z wielką mądrością i z nie mniejszym powodzeniem zarządzała drogocennymi prowincjami brata swego. Zaznała ona, że z trudnością tylko można zaspokoić i własne sumienie, a i poddanych swego panującego, lecz za główną

powinność swą uważała być wierną służebnicą swego pana, to też nieraz poświęcała interesy ludu i odsuwała na plan dalszy przejawianie własnych uczuć religijnych. Karol oznajmił sejmowi, że ukarani zostaną nawet jego krewni, jeśli dopuszczą się winy pod tym względem. Użalającego się przed nią Erazma, który znowu zmuszony był szukać nowego domu, wezwała do Brabancji. Erazmowi jednak nie udało się opuścić Szwajcarii, i to nawet dla Marii! Chociaż w tym przypadku i Ferdynand nie miałby przecież takimi krokami, nie wystarczało to Erazmowi. W liście z listopada 1533 roku, a więc w trzy lata po przyjęciu przez Marię namiestnictwa, Erazm pisze o niej do przyjaciół: „Dobra nasza nie posiada nie świętszego ani mądrzejszego, nad tę niewiastę!”

Maria jednak na nowem stanowisku, prowadząc obok administracji oraz polityki również sprawy wojskowe, niehawem w zupełności zaparała się swej przeszłości. Od roku 1540 począwszy, wydawane były surowe rozkazy przeciw zwolennikom Ewangelii. Maria zaś, aczkolwiek jeszcze w roku 1539 papież skarżył się na nią przed cesarzem, że sprzyja luteranom i postępuje naprzekór katolikom, nie odmawiała podpisu swego. A jednak pierwszy z tych rozkazów z dnia 22 września wyznaczał nowe kary: ewangelicy nie mogą posiadać majątków; kto za nimi się wstawi, będzie pocyzywany za ich zwolennika; urzędnicy, którzy zechcą im pomścić, utracą stanowiska i będą ukarani. Maria jednak wbrew temu wszystkiemu, gdy to — zdawało się — rokuje powodzenie, nie zaparała się swoich uczuć ku nim, i gdy naprzykład w roku 1550 w Antwerpii miała być zaprowadzona inkwizycja, poparała prośby poddanych przeciwko temu. Tymczasem postępowanie luteranizmu w tych krajach niehawem w zupełności ustało. Od roku 1545 zaczęli przybywać do Holandii kalwinści. Wobec nich była ona bezwzględniejsza, nie zdołała jednak wstrzymać ich rozkwitu. Poza ten obowiązek stanowiska swego wypełniała sumienie i z wielkim pożytkiem, poprzez wszystkie przemiany i zmianie losy wojny Sznalskiej aż do pokoju Augsburskiego, a więc do r. 1555. W tym roku, jak powiedziane było już na początku, wraz z bratem Karolem wycofała się z działalności publicznej i udała się za nim do Hiszpanji.

Stamtąd byłaby może jeszcze raz uczyniła zadość naleganiom braci i powróciła na opuszczone zupełnie stanowisko, gdyby nie śmierć jej. Teraz dopiero, a więc w roku 1558, i w Belgii umieszczono na indeksie pisma Erazma, już przed trzydziestu laty osadzone w Paryżu.

INGEBORG MARIA SICK

Pastor z nad fjordów.

(Höfjaldspraest).
Tłumaczenie z duńskiego,

Sursum corda.

VII.

Nie odpoczywa jednak pastor wiele i w ciągu tygodnia. Raczej ma wówczas więcej pracy, gdyż podróżuje po swej diecezji.

Łódź jego sunie szybko naprzód, a jego kasztanek rasy północnej niesie go poprzez góry i bagna. Często wraca dopiero późno w nocy, gdyż musi zwiedzić swa rozległa i rozrzucona parafje.

Twierdzi bowiem, że w tych okolicach odległych, gdzie doktor okręgowy zjawia się tylko raz do roku — w towarzystwie sędzi okręgowego i wójta, którzy przybywają na schyłku lata na trzy dni sesji, aby potem znowu na cały rok zniknąć, musi ten, kto tu pozostaje, być dostępny dla wszystkich. Musi prztem znaleźć radę zarówno dla duszy jak i dla ciała, gdyż zwracają się doń

parafianie we wszystkich potrzebach, i mówią, że napewno czytał on więcej książek doktorskich, aniżeli potrzeba do praktyki lekarskiej, i że im pomógł więcej swa apteczka aniżeli jakikolwiek lekarz.

Nie do uwierzenia poprostu, jakie wchry i jakie drogi musi on w najsurowsze pory roku pokonywać, by objechać swych parafjan.

Często ostrzegano go, aby nie narażał się na niebezpieczeństwo, motywując to przestrogą obawą, która zazwyczaj była decydującą, — mianowicie, że może przypaść życiem.

Ale na to odpowiada tylko: „Tak, to ma być przecież oznaką prawdziwego pasterza, przynajmniej według Biblii”.

Pastor, który wykonywał tylko ceremonie kościelne, jest według niego — jako „miedź brząkająca i jako cymbał brzęmiący”.

Powołanie obejmuje daleko więcej. Troska o dusze jest pierwszym i głównym jego obowiązkiem, musi przeto nawiedzać te dusze.

Każdy wszak człowiek ma duszę; i tu również. Tkwić może ona w głębi ukryta, nieraz w najgorszych skłonnościach, jedni mają ją ukrytą w starym, brudnym, skorzanym mieszkaniu, inni w butele. I wielu nawet z tych chrześcijan, których dzwony kościelne zwołują do ko-

Tymczasem z otoczenia jej powrócił do ojczyzny węgierskiej Mikołaj Olah, który niebawem został tu arcybiskupem, nawet prymasem kraju, i wówczas w zupełnej zgodzie z Ferlynandem użył wszystkich sił swoich dla sprawy kontrreformacji. Zwagier Marij, Jerzy Brandenburski, który otrzymał przydomek Pobożnego, znajduje się między książętami podpisanymi na Konferencji Augsburskiej.

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Młodzieży Ewangelickiej w Krakowie.

Okres sprawozdawczy rozpoczął się dnia 17 października 1926 r., kiedy to na Walnem Zebraniu Członków ster nowy żywota Towarzystwa oddany został w ręce ustępującego obecnie Wydziału.

W okresie tym Towarzystwo urządziło dwa wieczorki reformacyjne 31.X. 1926, na którym referat o św. Franciszku jako reformatorze kościoła wygłosił prezes ks. Niemczyk, i 30 października 1927, na którym ten sam referent wygłosił odczyt o Protestantyzmie Krakowskim przed powstaniem Zboru i o dziejach pierwszego Zboru Ewangelickiego w Krakowie. Dnia 14 listopada 1926 r. urządzono zabawę Towarzystwa dla członków Towarzystwa, zaś 5 grudnia odwiedził licznie zebrana w szkole młodzież św. Mikołaj, doskonale wyposażony w dary, rozdawane potem grzeczynin dzieciom. Dnia 17 lipca urządzono wycieczkę do Czernej pod Krzeszowicami, i lutego odbył się hal Towarzystwa. Do biblioteki zakupiono prawie wszystkie ważniejsze dzieła Żeromskiego, które cieszyły się wielką popytnością wśród członków i nieczłonków. Wiele książek dano oprawić, aby uchronić je przed rychłym zniszczeniem. Chór Towarzystwa odbył 111 prób, występował zaś z śpiewem na nabożeństwach wojskowych 4 razy, na nabożeństwach głównych 18 razy. Oprócz tego śpiewano na 4-ch wieczorkach i raz na pogrzebie. Dyrygenti zmieniali się 3 razy. Towarzystwo zawsze przysłało na członka Polskiego Czerw. Krzyża i Związku Polskich Zborów i Towarzystw Ewangelickich w Państwie Polskiem. W Zjeździe przez Związek ten urządzonym 5 i 6 sierpnia w Cieszynie i Diegiełowie Towarzystwo brało bardzo liczny udział, wysyłając 6 delegatów. Wostatnim czasie Wydział postanowił wznowić urządzane dawniej godziny biblijne i pogadanki na tematy religijne, jak również uchwalił wspierać pastora w urządzaniu dla działwy

szkolnej szkoły niedzielnej, mającej się odbywać zaraz po nabożeństwach szkolnych w niedzielę rano.

Budżet Towarzystwa wynosił po stronie dochodów 548.84 zł., zaś po stronie wydatków 438.72 zł., pozostało w kasie 110.12 zł.

Na ostatnim Walnem Zebraniu wybrany został nowy Wydział w następującym składzie: prezes ks. Wiktor Niemczyk, zastępca p. Karol Pietsch, sekretarz p. Zofia Pytkówna, skarbnik p. Marta Suchanówna, bibliotekarz p. Władach Karol. Kraków, w listopadzie 1927 r.

Z Towarzystwa Polskiej Młodzieży Ewangelickiej

KALENDARZYK P. T. M. E.

Niedziela: Wycieczka Sekcji Krajoznawczej o godz. 11 rano. Gry ruclowe o godzinie 20 pod kierunkiem p. Kuntnerówny.

Wtorek: Gimnastyka dla pań godz. 18,30 w gimn. żeńskim. Próba chóru mieszanego godz. 19,30 w sali konfirmacyjnej.

Środa: Wieczór dyskusyjny godz. 20 w gimn. żeńskim. Próba chóru męskiego godz. 20 w sali konf.

Piątek: Gimnastyka dla pań godz. 18,30. Próba chóru mieszanego godz. 19,30.

Dnia 14 grudnia o 8-ej wiecz. w lokalu Gimnazjum im. Anny Wąsówny, Kredytowa 2, odbędzie się wieczór dyskusyjny z cyklu: "Wschewświat i jego poznanie" na temat: "Czy teoria atomów wyjaśnia wszystkie zjawiska zachodzące wśród materji?"

Odczyt, ilustrowany bogato przezroczami, wygłosi p. Eryk Hauptman. Prosimy o liczne przybycie gości i o czynny udział w dyskusji.

W. G.

SEKCJA KRAJOZNAWCZA.

W niedzielę dnia 10 grudnia o godz. 11 wycieczka na Zamek Królewski. Zbiórka przed zamkiem przy bramie wieżowej.

ściola, mają zwyczaj dusze swą podczas nabożeństwa trzymać gdzieś zdala od swego Boga.

"A jednak gdziekolwiek musi być ona" mówi pastor, a ten, kto rok rocznie odwiedza domy nie pytając o nią — wreszcie ją znaleźć musi. Nie należy bowiem nigdy zbliżać się do duszy z zapytaniem, gdyż ten, kto pyta, kieruje się niecieriekawością, albo chęcią karania i przed takim człowiekiem naturalnie zamyka się w sobie. Kto zaś kieruje się prawdziwą miłością, ten potrafi wczuć się w duszę człowieka, która w głębi jednak tęskni do tego, aby ją ktoś znalazł i zrozumiał.

Tak więc odwiedza pastor Pintera Fossegarden na tamtej stronie, którego jedyną dumą są jego świnię, i który jest przekonany, że nigdzie szynki nie są tak smaczne, jak właśnie u niego.

Albo znowu wspina się do Jens'a Bakkin, drzeworytnika i wypytuje się pilnie, jak on pracuje; nie po to, aby nauczyć się jego rzemiosła, ale, aby poznać robotę i aby móc ją ocenić. Albo siedzi w izbie u Karen, która dwa razy do roku piecze ciasta i przygląda się pieczeniu, — albo przysiadzie się do starej ościemialki (Gimlidy, która nie widząc, robi jednak dlań na drutach skarpetki i mówi, iż nie wyobraża sobie, aby ona mogła nie dożyć stu lat, ponieważ nikt inny nie umiałby tak dobrze zrobić dla niego skarpetki jak ona.

Pastor jak mówi, tak myśli. Interesuje się każdą ludzką robotą zarówno małą, jak dużą.

Ale jednocześnie szuka duszy, szuka dostępu do niej, gdziekolwiek spotka się z jej lekliwem i pełnem błagania o pomoc spojrzeniem, aby wyciągnąć do niej ciepłą i silną dłoń przyjaźnielską.

Podczas surowej pory roku bywają tygodnie i miesiące, kiedy niepogoda zmusza go do siedzenia w domu. A jakże spędza on tę długą, długą, śnieżną zimę, jak schodzi mu ten czas? Czem wypełnia samotność długich wieczorów zimowych, siedząc sam jeden podczas szarugi w domu? Wówczas gra na fischarmonii, kiedy lampę się zapala już o drugiej popołudniu, a w dniu pochmurne palić się musi cały dzień, czyta lub rozmyśla...

Przywłóży ze sobą książki, a po listy i gazety jeździ — gdy pogoda pozwoli — sam na pocztę, która położona jest z drugiej strony jeziora — naprzeciwko za przykładem ku zachodowi.

Począta do Frondheim dochodzi na dwunasty dzień, gdyż musi jechać okólnie i często zbaca z prostej drogi. Nie mniej regularnie objeżdża pastor i swoje parafie filjalne. Raz na miesiąc dojeżdża do Sörli i trzy razy do roku do Kaplicy w Truncjeor; musi przyletem przedierać się przez góry, przepływać jeziora, biegać przez bagna, gdyż do żadnej z tych miejscowości niema drogi. I nie raz zdarza się, że musi zawrócić z pół drogi albo wogóle zrezygnować z podróży, co jednak czyni tylko w ostatecznym wypadku, jeżeli pogoda jest całkiem już zła.

Jak zwykle co rok o tej porze, tak i obecnie zbierane są ofiary na gwiazdkę, którą młodzież szkolna, zespolona w Zborze Szkolnym, urządza dla działwy z naszego Domu Sierot.

Każdy zatem, kto by się chciał przyczynić do tej pięknej uroczystości zhratania naszej młodzieży i działwy w dniu gwiazdkowym, zechce swe dary składać u ks. F. Gloeha.

Wiadomości z Kościoła i ze świata

Z WARSZAWY.

Dnia 11 grudnia, w niedzielę, o godz. 6 po poł. odbydzie się w Resursie Obywatelskiej **Raut - Koncert**. Dochód został przeznaczony na Działat przy naszym zborze, mianowicie na urządzenie Domu Macierzystego, który zbor postanowił nabyć z okazji przypadającego w roku przyszłym pięćdziesięciolecie jubileuszu Działat. Bilety wejścia są jeszcze do nabycia w Kancelarii Kościelnej w godzinach biurowych.

KOŚCIÓŁ EWANGELICKO-AUGSBURSKI słowacki ma 369.643 dusz w 312 zborach; obejmuje 2 dystrykty: wschodni z 9 senioratami i 160 zborami oraz zachodni z 8 senioratami i 125 zborami. Na czele wschodniego dystryktu stoi biskup Dr. Jur Janoska, biskupem zachodniego dystryktu jest Dr. Samuel Zoch. Teologię kształca się na Ewang. Akademii Teologicznej w Bratysławie.

FRANCJA. W Havre zorganizował się w dn. 3 października b. r. Związek protestancki kościołów, zakładów ewangelizacyjnych i dobroczynnych Normandji. Organem ma być „La Normandie Protestante”. (E. D.).

OFIARY.

Na gwiazdkę dla sierot i starców: p. Held Jan 30 zł.
Na dom starców: Hefke Edward 5 zł.
Dla biednych dzieci: Maryja Zrodowska 10 zł.
Do uznania Ks. Lotha: Focht Oskar 10 zł.

Za parę dni wyjdzie z druku książka:

Z PODROŻY NA BALKANY

dokładny opis wycieczki szkolnej reprezentacyjnej odbytej podczas ferii wielkanocnych.

Książka drukowana będzie na ładnym półkredowym papierze i zawierać będzie około 120 stron i 60 ilustracji.

Cena wyniesie będzie w handlu księgarskim zł. 5. Dla prenumeratorów „Głosu Ewangelickiego” złotych 4.

Zamawiać można w Redakcji (Kredytowa 4, tel. 310-15) lub w Administracji (Pl. Małachowskiego, Kancelaria Zboru Ew.-Augsburskiego, tel. 8-26).

PORZĄDEK NABOŻEŃSTW.

11 grudnia w III niedzielę Adwentu.

o godz. 9 m. 15 nabożeństwo szkolne w sali konfirmacyjnej — ks. Gloeh.

o godz. 11 i pół rano, nabożeństwo w języku polskim, ks. pastor Loth, w czasie nabożeństwa wprowadzenie w urząd nowowybranych członków Kolegium Kościelnego.

16 grudnia, 9 rano, nabożeństwo komunijne.

17 grudnia, 7,15 wieczorem, nabożeństwo liturgiczne adwentowe.

WIADOMOŚCI STATYSTYCZNE URZĘDU PARAFI.
za czas od 27 listopada do 4 grudnia r. b.

Ochrzczono: 1 dziewczynkę.

Ślub zawarli: Jakób Janke z Albertyna Henkendorf; Henryk Józef Bugaj z Antonina Forbich z domu Fejka; Benjamin Jabs z Aleksandrą z Spitzów Włodarkiewicz; Feliks Tadeusz Haczynski z Lucyną Władysławą Olszewską; Jan Alojzy Siliński z Jadwigą Strzałkowską; Alfred Nerling z Antonina Pożarycka; Jan Rudiger z Stefaną Łabędzką; Michał Szylajner z Marią z Herzbürgów Szul; Kyszard Wolmann z Marianną z Karczewskich Zawistowska.

Zmarli: Cezar Normark, emeryt, l. 58; Henryk Rosena, handlowiec, l. 38.

OGŁOSZENIA.

JAN WIEDIGER

MAGAZYN OBUWIA

istnieje od 1878 roku

w Warszawie ul. Twarda Nr. 24.

ISTNIEJĄCA OD 1856 ROKU

FABRYKA MUSZTARDY

A. SCHWEITZER

KRÓLEWSKA 25, TEL. 19-18

polonez

MUSZTARDĘ, KABUL, SOS, OCET

w wyborowych butelkach.

Posada nauczyciela w 7-kl. szk. powsz. w Brześciu n/B wakuje z dniem 1 grudnia r. b. Zyczących objąć tę placówkę proszę **niewzłącznie** skomunikować się ze mną. **Ks. Ew. Lodwich, Admin. Filjału Brześć n/B. Poczta Nomadzewa (Polesie)**

W powiecie Lipnowskim wnikają dwa stanowiska nauczycielskie w powszechnych szkołach ewangelickich kandydaci, posiadający pełne kwalifikacje nauczycielskie zechcą zgłosić się bezpośrednio do **inspektora szkolnego powiatu Lipnowskiego**

Prenumerata „Głosu Ewangelickiego” wynosi: kwartalnie 3 złote; miesięcznie 1 złoty. Wpłacać można w administracji — Kancelaria Zboru codziennie od 9 — 2 i 3 — 5, telefon 8-26. Redaktor naczelny Ks. pastor LOTH, Królewska 19, przyjmuje codziennie od 11 — 12 rano telefon 184-15. Adres dla czasopism zamiennych i listów do redakcji: Kredytowa 4 m. 3, tel. 310-15.

Redaktor: Ks. AUGUST LOTH.

Wydawca: Ewang. Sp. Wyd. „Logos”.

Zakł. Druk. P. Wyszyński i S-ka Warszawa, Warecka 15.